

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 320/08-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. D. (...), t. č. vo výkone väzby, ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených práv a slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T/64/2007, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. D. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2008 doručená sťažnosť M. D. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich bližšie neoznačených práv a slobôd postupom Okresného súdu Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T/64/2007 v súvislosti s nerozhodnutím o predĺžení lehoty jeho väzby po 3. septembri 2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že bol „03. 06. 2008 o 15.00 hod. vzatý do väzby OS - Topolčany sp. zn. 2 T/64/2007... podľa § 68 ods. 1 č. 141/1961 Zb. z dôvodov uvedených § 67 ods. 1 písm. a) Tr. por. proti ktorému... podal sťažnosť ihneď na súde.

Sťažnosť bola prejednaná na KS - Nitra dňa 02. 07. 2008 sp. zn. 2 Tos/24/2008... predsedkyňou JUDr. K. ... ktorá zrušila uznesenie I. stupňového súdu a rozhodla o väzbe § 67 ods. 3 písm. a) Tr. por. nakoľko sa jedná o opätovnú väzbu, ktorá môže trvať najviac tri mesiace“.

V súvislosti s uvedeným namieta, že tri mesiace uplynuli 3. septembra 2008 o 15.00 h, avšak napriek tomu nedostal „ani do dnešného dňa 8. 9. 2008 predĺženie väzby“, teda je toho názoru, že „sú porušené moje základné ľudské práva“ a že je „obmedzovaný na slobode protiprávne a protizákonne“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada o prepustenie z väzby a súčasne aj o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

Ústavný súd si v rámci prípravy predbežného prerokovania veci vyžiadal od okresného súdu príslušné na vec sa vzťahujúce rozhodnutia, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ bol vzatý do väzby tak, ako to uviedol vo svojej sťažnosti. Ďalej z uznesenia okresného súdu sp. zn. 2 T/64/2007 z 23. septembra 2008 vyplýva, že sťažovateľ žiadosťou z 12. septembra 2008 požiadal o prepustenie z väzby na slobodu argumentujúc tým, že v jeho prípade ide o opakovanú väzbu, ktorá môže trvať iba tri mesiace, a vzhľadom na to mu táto trojmesačná lehota uplynula 3. septembra 2008 (totožnú argumentáciu sťažovateľ uviedol v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu). O prepustenie sťažovateľa z väzby požiadala aj jeho obhajkyňa poukazujúc na to, že vo veci malo byť postupované podľa § 71 ods. 1 a 4 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný poriadok“). Pretože prokurátor nepodal návrh na predĺženie väzby v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, sťažovateľ mal byť podľa názoru obhajkyne prepustený z väzby na slobodu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojich bližšie neoznačených práv a slobôd postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T/64/2007 v súvislosti s nerozhodnutím o ďalšom trvaní jeho väzby po 3. septembri 2008.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, je založená na princípe subsidiarity.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Podľa § 74 ods. 1 Trestného poriadku proti rozhodnutiu o väzbe vrátane rozhodnutia o návrhu na predĺženie lehoty väzby je prípustná sťažnosť; to neplatí, ak o návrhu na predĺženie lehoty väzby rozhoduje najvyšší súd (§ 71 ods. 2 Trestného poriadku). Podľa ods. 3 odkladný účinok má iba sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení obvineného z väzby (§ 72, 73 a 73a Trestného poriadku) alebo proti rozhodnutiu, ktorým nebola predĺžená lehota väzby, a sťažnosť strán proti rozhodnutiu o pripadnutí peňažnej záruky štátu (§ 73a).

Podľa § 147 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým môže sťažovateľ podať sťažnosť,
- b) konanie predchádzajúce napadnutému uzneseniu.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojich práv podaním sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 T/64/2007 z 23. septembra 2008, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby, o ktorej je v konečnom dôsledku oprávnený rozhodnúť príslušný krajský súd.

Z informácie okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ tak urobil, keď 30. septembra 2008 podal sťažnosť proti uzneseniu sp. zn. 2 T/64/2007 z 23. septembra 2008, ktorým bola jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietnutá. Krajský súd v Nitre do dňa predbežného prerokovania tejto sťažnosti o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľa nerozhodol.

Za týchto okolností nie je daný dôvod, aby ústavný súd vstupoval v trestnej veci sťažovateľa do právomoci všeobecných súdov. Sťažovateľ môže uplatniť svoju argumentáciu týkajúcu sa porušenia svojich bližšie neoznačených práv a slobôd zákonom dovoleným spôsobom prostredníctvom využitia opravných prostriedkov v trestnom konaní.

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07). Tak to je aj v okolnostiach danej veci.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľa o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2008